TAKVA

Sözcük Olarak İnceleme

Takva sözcüğü ve ondan türeyen kelimeler, Kur-anı kerimde yaklaşık olarak 258 defa tekrar edilmiştir. Yüce Hakkın böyle ve bu şekilde önem verdiği bir şey, hem akıl ve hem de şerii .açıdan üzerinde durulması gereken bir farzdır

Takva kelimesi konusunda yapılan tanımların geneli üç grup halinde aşağıda :zikredilecektir

(a-Korunma ve Koruma Vesilesidir. (cinsi bakımından

.b-Allah'a İtaat Etmek ve Azabından Sakınmaktır

.c-Nefsi Korumaktır

Müminlerin Emiri Ali'ye (a.) Göre Takva

:İmam Ali (a.) şöyle buyurmaktadır-1

[**Takva, aşılması mümkün olmayan büyük bir kaledir.**[1

:Yine şöyle buyurmaktadır-2

[**Takva, günün içindeki sığınak ve siperdir.**[2

:Yine şöyle buyurmaktadır-3

[**Allah'ın takvasına sımsıkı sarılın. Çünkü onun sağlam bir ipi ve kulpu vardır.**[3

:Başka bir yerde de şöyle buyurmaktadır-4

Allah'tan korkmak (takva sahibi olmak); Allah'ın dostlarını, onun haram kıldığı şeylerden [**uzak tutar.**[4

İmam Sadık'a (a.) Göre Takvanın Anlamı

:İmam Sadık (a.) takvanın anlamını soran bir kişiye şöyle cevap vermiştir

Takva) Allah'ın seni, sana emrettiği şeylerde bulması ve nehiy ettiği şeylerde de) [**görmemesidir.**[5

Takvanın Yeri

Peygamber efendimiz (s.a.a.) takva ve takva sahiplerinin önemi konusunda şöyle buyurmaktadır:

Ariflerin kalpleri, takvanın madenidir.

İmam Sadık (a.), yalnızca dış görüntüye önem veren zahirci kişiler hakkında şöyle buyurmaktadır:

Onların ağlamaları (dış görüntüleri) sizi aldatmasın. Çünkü takva yalnızca kalplerdedir.[6]

Takvasızlığın Zararları

Müminlerin Emiri Ali (a.) insanları takvaya teşvik ederek şöyle buyurmaktadır:

Sizi gözetlemekte olan Allah'a karşı takvalı olunuz. Alnınız (Bedeniniz), hareketleriniz ve çalışmalarınız onun elindedir. Bir işi gizli olarak yapsanız onu bilir. Açık olarak yaptığınız işi de yazar.[7]

Yine şöyle buyurmaktadır:

Eğer bir kimse takvadan uzaklaşırsa, nefsanî şehvetlere ve arzulara aldanarak günahlar çölünün ortasında başı dönmüş bir halde kalır. Dolayısıyla, kötü amellerine cevap vermek zorundadır.[8]

İmam Sadık (a.) şöyle buyurmaktadır:

Biliniz ki; günah işlenmezse hiçbir damara vurulmaz, hiçbir bela inmez, hiçbir baş ağrısı ortaya çıkmaz ve hiçbir hastalık oluşmaz. Bu, yüce Allah'ın kendi kitabındaki sözüdür; [9] **"Size dokunan bütün musibetler, elleriniz kazandığı şeylerden dolayıdır. (Allah) Onların çoğunu da bağışlamaktadır.**

İmam Rıza (a.) şöyle buyurmaktadır:

Kullar, daha önce yapmadıkları günahları işledikçe; karşılarına tanımadıkları belalar ortaya çıkar.[10]

Takva Sahiplerinin Alametleri

İmam Bakır'dan (a.), Müminlerin Emiri Ali'nin (a.) defalarca şöyle buyurduğu nakledilmiştir:

Takva sahiplerinin tanınan bazı alametleri vardır: Doğru sözlüdürler. Emaneti iade ederler. Sözleşmelerine vefalıdırlar. Cimrilikleri çok azdır. Akrabayı ziyaret ederler. Zayıflara acırlar.

Kadınların sözlerini az dinlerler. Güzel şeyler bağışlarlar. Halka iyilik ederler. Sabırları geniştir. Allah'a yaklaştıracak şeyler konusundaki bilginin peşinde koşarlar.[11] **Mutluluk ve güzel işler onlarındır.**[12]

Takva sahipleri dünyada şu özel faziletlerle tanınmaktadırlar:

1- Onlar; Hakkın rızası için doğru ve dürüst bir şekilde söz söylerler.

2- Onların elbisesi; ifrat ve tefritten[13] uzaktır.

3- Onların insanlar arasındaki yaşam şekilleri; gösterişsiz ve alçak gönüllüdür.

4- Yüce Allah'ın kendilerine yasak kıldığı bütün haramlardan uzak dururlar.

5- Kendilerine yararı olan bilgiyi can kulağıyla dinlerler.

6- Sıkıntılar ve sorunlar içinde (normal günlerde olduğu gibi) sapasağlamdırlar ve kendilerine güvenirler.

7- Eğer yüce Allah'ın kendileri için takdir etmiş olduğu bir süre olmasaydı; sevaba kavuşmanın arzusu ve azabın korkusundan dolayı, bir göz açıp kapamakla, canlarını canı yaratana teslim ederlerdi.

8- Onlara göre; Yüce Allah, çok açık olduğundan dolayı onun dışında olan her şeyi naçiz ve küçük görürler.

9- Onların cennet ile olan bağlantıları, orada yaşıyormuş ve onun nimetlerinden yararlanıyormuş gibidir.

10- Onlar "Yakin gözüyle görme" makamına ulaştıkları için cehennem halkını ve onların nasıl azap çektiklerini görür gibidirler.

11- Takva sahipleri, gece olduğu zaman, namaz kılmak ve düşünerek Kur-an kerim okumak için ayağa kalkarlar. Kur-an ayetlerini anlayarak okudukları için bir taraftan üzülürler, bir taraftan da dertlerinin dermanını onda bulurlar.

Uykudan kalktıkları zaman insanların arasında yürürler. Çok sabırlı, bilgili, güzel huylu ve temizdirler. Aynı zamanda da günahlardan sakınırlar.

Takva, Oruç Tutmanın En Önemli Felsefesidir

Hicretin ilk yılında İslam toplumunda birçok değişiklikler olmuştur. Şimdi onlardan ikisine değineceğiz:

1- Bir rivayete göre; Peygamber efendimiz (s.a.a.) hicretin ilk yılında, Medine'de elli gün

.kaldıktan sonra, Müslümanlar arasında kardeşlik anlaşması karar kıldı

Peygamber efendimiz (s.a.a.) Medine'de bir ay kaldıktan sonra, Selman-i Farisi'nin-2
.rivayetine göre: **Hazar** [14] **olarak kılınan namazlar iki rekât daha arttı**

Hicretin ikinci yılı **"Savaş"** yılı olarak adlandırıldı. Bu yıl içinde bazı değişiklikler olmuştur.
:Şimdi onlardan dört tanesini aşağıda açıklayacağız

Yüzünü Mescidi Haram (Kâbe) tarafına çevir." ayetinin nazil olmasıyla birlikte,"-1
.Müslümanların kıblesi Beyt-ül Mukaddes tarafından Mekke tarafına çevrilmiş oldu

Kıble değişikliğinden on üç gün geçtikten sonra **"Oruç sizden öncekilere farz kılındığı**-2
gibi sizlere de farz kılınmıştır. Umulur ki takvalı olursunuz." ayetinin nazil olmasıyla birlikte, oruç
.Müslümanlara farz olmuştur

:İmam Sadık (a.) bu ayetin tefsiri konusunda şöyle buyurmaktadır

.Allah, Ramazan ayı orucunu önceki ümmetler içinde, yalnızca peygamberlere farz kılmıştı

:Zekât toplama hükmü farz kılınmıştır. Ayeti kerimede şöyle buyrulmaktadır-3

.Mallarından sadaka olarak al. Onları arındır

Savaş konusunda **"Zulüm görmelerinden dolayı savaşacak olan kişilere (savaşmaları**-4
.için) izin verilmiştir." ayetinin nazil olmasıyla birlikte, savaş izni çıkmış oldu

Oruç ve Takva

Ey iman edenler! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi sizlere de farz kılınmıştır.
[**Umulur ki takvalı olursunuz.**[15

İradeyi güçlendirmesi ve takvaya ulaşmak için insani içgüdüleri dengelemesi, orucun önemli yararlarından bazılarıdır. Oruç tutan kişi oruçlu iken, sabretmesi gerektiği açlık ve susuzluğun yanı sıra çeşitli lezzetlerden de sakınmakla birlikte; ruh ve iradesini
.güçlendirmektedir

Bu bağlamda, oruç tutmanın gayesi; nefsanî heveslere ve arzulara galip gelmek ve
.isyankâr nefsin kontrolünü ele geçirmektir

Peygamber efendimiz (s.a.a.) Şaban ayının son cumasında, Ramazan ayının özelliklerini ve önemini açıkladıktan sonra, takvaya ulaşmak için uygulanması gereken amelleri şöyle
:buyurmuştur

Dillerinize sahip olunuz. Gözlerinizi, kendilerine bakılması helal olmayan şeyler karşısında kısınız. Kulaklarınızı, duyulması helal olmayan şeyler karşısında kısınız. Günahlarınızdan dolayı

.tövbe ederek Allah'a yöneliniz

Ey İnsanlar! Sizden kimin bu ay içinde ahlakı güzel olursa, ayakların sırat köprüsünün üzerinde titrediği gün, o ondan rahatlıkla geçer. Kim bu ayda, elinin sahip olduğu kişilerden yumuşak davranarak azaltırsa Allah da onun (ağır günahlarının) hesabından azaltır. Kim bu ayda kendini kötülük yapmaktan uzak tutarsa, Allah da onunla mülakat edeceği gün öfkesini [ondan uzak tutar.[16

:Müminlerin Emiri Ali (a.) şöyle buyurmaktadır

Orada, ayağa kalkarak şöyle arz ettim; Ey Allah'ın Rasulü! Bu ay içinde yapılan amellerin en faziletlisi nedir? Şöyle buyurdu: Bu ay içinde yapılan amellerin en faziletlisi; yüce Allah'ın .haram kıldığı şeylerden uzak durmaktır

Takvanın Etkileri

.Takvanın yapıcı etkilerinin genel olanlarını üç kısımda incelemek mümkündür

:**a-Fikirsel ve Kültürel:** Fikirsel ve kültürel değişim iki şekilde gerçekleşmektedir

Bilgi-1

.İlmin ve bilginin artmasına neden olur

[**Allah'tan korkunuz. (Allah'tan korkarsanız) Allah size öğretecektir. Allah her şeyi bilir.**[17

:İmam Sadık (a.) bu konuda şöyle buyurmaktadır

.İlim bir nurdur. Yüce Allah ne zaman isterse, onu kişilerin kalplerine yerleştirir

Görüş-2

:Kur-anı kerim şöyle buyurmaktadır

[**Allah'tan korkarsanız, size Furkan-ı verir.**[18

Kur-anı kerimin büyük edebiyatçısı ve sözcük bilgini Rağıb Isfahanı "Furkan"ın tefsiri :konusunda şöyle söylemiştir

Yüce Allah, kalplerinizin üzerine bir nur ve yol gösterici yerleştirmektedir. Artık kalp ve [düşünce, bunların yardımıyla rahatlıkla hakkı ve batılı ayırt edebilmektedir.[19

:b-Ahlaksal ve Eğitimsel

.Günahların bağışlanmasına neden olur-1

:Kur-anı kerim bu konuda şöyle buyurmaktadır

[**Eğer Allah'tan korkarsanız… sizin kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar.**[20

:Allah Rasulü (s.a.a.) şöyle buyurmaktadır

Kim takvayı isteyerek sabahlar da, sonra ona bu arada bir günah isabet ederse, Allah onu [**bağışlar.**[21

.Sapmalardan ve kötülüklerden uzaklaşma nedeni olur-2

[**Eğer sabırlı ve takvalı olursanız, onların tuzaklarının hiçbiri size zarar veremez.**[22

.Rızk bolluğu ve huzur nedeni olur-3

:Kur-anı kerim bu konuda şöyle buyurmaktadır

Kim, Allah'tan korkarsa O, onun için bir çıkış yaratır. Ve onu ummadığı yerlerden [**rızıklandırır…**[23] **Kim, Allah'tan korkarsa O, onun işini ona kolay karar kılar.**[24

:İmam Ali (a.) **"O, ona bir çıkış yaratır."** ayetinin tefsiri hakkında şöyle buyurmaktadır

Yüce Allah takvalı olmayı, fitnelerin içinden çıkış yolunu ve karanlıklardan kurtulma nurunu **.gösterir**

:Rivayette şöyle okumaktayız

Ummadığı yerlerden rızıklandırır."ayeti nazil olduktan sonra, sahabenin bir kısmı**"** çalışmaktan ve işten ellerini çekerek evlerinde ibadet etmeye başladılar. Onlar, yüce Allah'ın kendilerine rızklarını ulaştıracağını umut ediyorlardı. Bu olayı, peygamber efendimiz (s.a.a.) :duyunca, onları eleştirerek şöyle buyurmuştur

Ben, çalışmaktan ve işten elini çekip ağzını Allah'a açarak "Ey Allah'ım! Bana rızk ver." [**diyen kişiyi sevmem.**[25

.Amellerin düzelmesi ve günahların bağışlanmasına neden olur-4

Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve doğru söz söyleyin. Ki (Allah) amellerinizi düzeltsin [**ve günahlarınızı bağışlasın.**[26

c-Maddesel ve Manevisel

Ülkeler halkı iman etseler ve takvalı olsalardı, kuşkusuz üzerlerine gökyüzünün ve yeryüzünün bereketlerini açardık. Ancak onlar yalanladılar, biz de onları kazandıklarıyla [**yakaladık.**[27

Mübarek Yusuf (a.) suresinde, Yusuf'un (a.) kardeşleri Yusuf (a.) ile konuştuktan ve :onlara geçmişte yapmış oldukları şeyleri hatırlattıktan sonra, feryat ederek şöyle dediler

Sen Yusuf musun? Yusuf kendini açıkladıktan sonra, bu maddesel ve manevisel makamlara ulaşmasının nedenlerini takvalı olmak ve sabırlı olmak şeklinde açıklamıştır. Ayette şöyle buyrulmaktadır:

Kuşkusuz Allah bize lütfetti. Doğrusu kim takvalı olur ve sabrederse, şüphesiz Allah iyilik edenlerin ecrini zayi etmez.[28]

1- Güçlenmeye neden olur.

İmam Ali (a.) bir mektupta dostlarından birine hitap ederek şöyle buyurmaktadır:

Kim, Allah'tan korkarsa (takvalı olursa) aziz ve güçlü olur.[29]

Peygamber efendimiz (s.a.a.) şöyle buyurmaktadır:

Kim Allah'tan korkarsa güçlü olur. Ve düşmanlarının yurdunda güven içinde yaşar.[30]

İmam Ali (a.) şöyle buyurmaktadır:

Kim takvalı olursa, sıkıntılar ondan uzaklaşır.[31]

2- Hayırların ve bereketlerin artmasına neden olur.

İmam Ali (a.) şöyle buyurmaktadır:

Zekât yasaklanıp verilmediği zaman, yeryüzü de bereketlerini yasaklayıp kısar.[32]

Yine imam Ali (a.) başka bir yerde de şöyle buyurmaktadır:

Hıyanetler ortaya çıktığı zaman, bereketler yükselir gider.[33]

Kur-anı kerim, insanlara iman etmenin ve takvalı olmanın maddesel ve manevisel etkilerini açıklayarak şöyle buyurmaktadır:

Ülkeler halkı iman etseler ve takvalı olsalardı, onların üzerlerine gökyüzünün ve yeryüzünün bereketlerini açardık.[34]

İmam Ali (a.) takvalı olmanın somut etkilerinden biri olan adaleti uygulama konusunda şöyle buyurmaktadır:

Adaletli olmak, bereketleri çoğaltır.[35]

İmam Rıza'dan (a.) şöyle nakledilmiştir:

Yüce Allah, peygamberlerinden birine vahiy ederek şöyle buyurdu: İtaat ettiğin zaman razı olurum. Razı olduğum zaman bereketlendiririm. Benim bereketimin ise sınırı yoktur.[36]

İmam Ali (a.) şöyle buyurmaktadır:

[**Takvalı olmak, günahların kökünü keser.**[37

:Yine şöyle buyurmaktadır

[**Takva yardımıyla, amellerinizi temizleyip arındırın.**[38

Bu bölümün sonunda, Hz. Hüseyin'in (a.) Arafat çölünde yapmış olduğu duaya eşlik :ederek şöyle yakarıyoruz

Allah'ım! Beni, kendi takvan ile mutlu eyle. Beni, sana karşı yapılan günah ile mutsuz .eyleme

.Rızkın artmasına neden olur-3

Kim, Allah'tan korkarsa O, onun için bir çıkış yaratır. Ve onu ummadığı yerlerden [**rızıklandırır.**[39

.Yardım ve destek görmeye neden olur-4

[**Kuşkusuz Allah, takva sahipleri ve iyilik edenlerle birliktedir.**[40

.İyi amellerin kabul edilme nedeni olur-5

[**Allah, yalnızca takva sahiplerinden kabul eder.**[41

.Yüce Allah katında değerli olma nedeni olur-6

[**Kuşkusuz sizin, Allah katındaki en değerli olanınız, en çok takvalı olanınızdır.**[42

.Allah'ın sevgisini kazanma nedeni olur-7

[**Kuşkusuz Allah, takva sahiplerini sever.**[43

.İlahi azaptan kurtulma nedeni olur-8

[**Sonra, takva sahiplerini kurtarırız.**[44

Takva, yüce Allah'ın özel rahmet, sıfat ve isimlerini tanımaya yardımcı olur. Bu sıfatların .ateş ve azap ile uzaktan yakından hiçbir ilgisi de yoktur

.Ahiret yurdunda güzel bir sonuç elde etme ve cennette ebedi kalma nedeni olur-9

İşte ahiret yurdu: Onu yeryüzünde böbürlenmek ve bozgunculuk yapmak istemeyenlere [**veririz. Sonuç takva sahiplerinindir.**[45

Rabbinizden bir bağışa ve genişliği göklerle yer arası kadar olan, takva sahipleri için [**hazırlanmış bulunan cennete koşun.**[46

Takva sahipleri cennetler içinde ve pınar başlarındadırlar. Oraya esenlik ve güven içinde

[**girin.**[47

Takva sahipleri cennetler içinde ve pınar başlarındadırlar. Rablerinin kendilerine verdiği
[**şeyleri alırlar. Çünkü onlar, bundan önce güzel davranırlardı.**[48

[**Azıklarınızı yanınıza alınınız. Kuşkusuz azıkların en hayırlısı takvadır.**[49

Ali (a.) ve Takva

İmam Ali (a.) kendi hilafet döneminde, adalet ve takvayı aktüel hayatın içinde uygulamaya .başlamıştır. Bu bağlamda, insanlara güzel bir yöneticilik dersi vermiştir

Birkaç Örnek

Muaviye yani; insanların en hilecisinin karşısında bile takva ölçülerini koruyarak şöyle-1 :buyurmaktadır

;Allah'a yemin ederim ki

Muaviye, benden daha akıllı birisi değildir. Ancak o, hainlik ederek hile yapmakta ve günah işlemektedir. Eğer hainlik ederek hile yapmak çirkin bir günah olmasaydı insanların en kurnazı .ben olurdum

İmam Ali (a.), Eşab Bin Kays Kendi'nin hediye (rüşvet) teklifinden sakınarak şöyle-2 :buyurmuştur

Annen, ölümüne yas tutarak ağlasın. Yoksa beni, Allah'ın diniyle kandırmaya mı ?çalışıyorsun

Bir gün, imam Ali (a.) Beyt-ul Mal defosuna gider. Oğlu imam Hasan'ı (a.), Kanber'den-3 :bir miktar bal alarak konuğunu ağırladığı görür. Sonra ona hitap ederek şöyle buyurur

Eğer peygamberin (s.a.a.) ağzını ve dişlerini öptüğünü görmeseydim senin terbiyeni ?verirdim. Hakkını, Bey-ul Mal'dan, niçin öteki Müslümanlardan önce alıyorsun

Gerçek âlimler, adalet yolu savaşçıları ve Ehli-Beyt mezhebini diriltmeye çalışan müminler; mücadelelerin en zorlarında bile her zaman takvalı olmayı başarmışlardır. Hiçbir .zaman düşmanların rüşvetleriyle kendilerini kirletmemişlerdir

Bir gün, İngiltere büyük elçisi, Şehit Müderris ile yaptığı bir görüşmede ona bir banka çeki (Üzerine büyük bir rakam yazılmış idi.) hediye etmek ister. Şehit Müderris çok şakacı bir kişiliğe :sahipti. Onun verdiği çeki kabul etmeyerek şöyle der

Bunun hiçbir yararı yoktur. Bunun yerine altın ve gümüş verilmesi gerekir. Elbette develer .yüküyle ve de gündüz olmalıdır. Çünkü bütün insanların görmesi gerekir

:Sonra şunları ekler

.Bizim, bu tür paralara ihtiyacımız yoktur

Çevirmen: Mahmut ACAR

Nehcul Belağa: Suphi Salihi, S.221, H.157 [1]

Bir önceki kaynak: S.284,H.194 [2]

Bir önceki kaynak: S.284,H.191 [3]

Bir önceki kaynak: S.169,H.114 [4]

Bihar-ul Envar: C.67,S.286 [5]

Bihar-ul Envar: C.67,S.286 [6]

Nehcul Belağa: Suphi Salihi, S.266, H.183 [7]

Ğurer-ul Hikem: C.1,S.249 [8]

Vesail-uş Şia: C.11,S.237 [9]

Vesail-uş Şia: C.11,S.240 [10]

Bihar-ul Envar: C.67,S.282 [11]

Rad: 29 [12]

İfrat: İleri gitmek anlamındadır. **Tefrit** ise geri kalmak anlamındandır… Bu iki kelime tam [13] anlamıyla, peygamber efendimizin (s.a.a**.) "Ben size Kuran ve Ehli-Beyt olmak üzere iki emanet bırakıyorum. Bunlardan ileriye geçmeyin yoksa helak olursunuz. Geriye de kalmayın yine helak** (**olursunuz."**şeklinde buyurduğu sözlerinin ölçütüdür. (çevirmen

Yolculuk ve korku meselesi olmadan kılınan farz namazlara **hazar namazı** denir. Başka bir [14] ifadeyle; günümüzde dört rekât olarak kılınması gereken farz namazlara **hazar namazı** denir. ((Çevirmen

Bakara: 15 [15]

Hutbei Şabaniye [16]

Bakara: 282 [17]

Enfal: 29 [18]

El-Müfredat Fi Ğaribil Kur-an: S.378 [19]

Talak: 5 [20]

Kenzul Ummal: C.3,S.79 [21]

Al-i İmran: 120 [22]

Talak: 2–3 [23]

Talak: 4 [24]

Mecme-ul Bahreyn: S.90 [25]

Ahzab: 70–71 [26]

Araf: 96 [27]

Yusuf: 90 [28]

Mizan-ul Hikme: C.10,S.622 [29]

Bihar-ul Envar: C.67,S.283 [30]

Şerhi Nehcul Belağa: İbni Ebil Hadid, C.10,S.189 [31]

Ğurer-ul Hikem: C.1,S.324 [32]

Ğurer-ul Hikem: C.1,S.330 [33]

Araf: 96 [34]

Ğurer-ul Hikem: C.2,S.312 [35]

Usul-i Kâfi: C.2,S.275 [36]

Ğurer-ul Hikem: C.1,S.334 [37]

Ğurer-ul Hikem: C.1,S.336 [38]

Talak: 2–3 [39]

Nahl: 128 [40]

Maide: 28 [41]

Hucurat: 13 [42]

Al-i İmran: 76 [43]

Meryem: 72 [44]

Kasas: 83 [45]

Al-i İmran: 133 [46]

Hicr: 45–46 [47]

Zariyat: 15 [48]

Bakara: 197 [49]